

Preek Filippenzen 3: 4-17 HSV (Nieuwjaarsmorgen)

Broeders, zusters,

Afgelopen nacht hebben we het jaar 2020 achter ons gelaten. Een jaar dat de geschiedenisboeken zal ingaan als het jaar van de pandemie, het jaar van de anderhalve-meter-samenleving. Dat woord ‘anderhalve-meter-samenleving’ is zelfs verkozen tot het woord van het jaar 2020. Een jaar dat we het liefst heel ver achter ons laten en snel vergeten.

Vergeten daar heeft Paulus het nou ook over in de tekst die we zo juist lazen:

“vergetend wat achter is....”

Soms is het wel goed om te vergeten. Dat is wat Paulus hier zegt.

Maar wat bedoelt Paulus? Nou, hij heeft het niet over nare gebeurtenissen. Hij heeft het eigenlijk over dingen waar hij trots op zou kunnen zijn. Als geboren Jood zou hij trots kunnen zijn op het feit dat hij op de 8^e dag is besneden, hij zou trots kunnen zijn op z'n afstamming, hij is een Benjaminit, de familie van de eerste koning van Israël. En behalve z'n afkomst heeft hij zich als Farizeeër nauwgezet gehouden aan de wetten van Israël. Paulus heeft z'n opleiding genoten bij Gamaliël, één van de meest vooraanstaande leraars uit z'n tijd. Maar ook na z'n bekering heeft Paulus heel veel gedaan. Hij heeft zendingsreizen afgelegd, het woord verkondigd, brieven geschreven, gemeenten gesticht. En daarbij heeft hij ook nog heel veel tegenstand te verduren gehad. In de gemeenten zal men wel tegen Paulus opgezien hebben. Tjonge, die Paulus, als er toch iemand het predicaat ‘geestelijk leider’ verdient, dan hij wel. Maar zo wil Paulus niet denken. Al heeft hij nog zo'n grote staat van dienst, hij wil niet terug blijven kijken, nee, hij wil vooruit kijken.

Paulus wil als het ware het verleden vergeten. Dat vergeten kan hij onmogelijk letterlijk bedoelen. Hij heeft zojuist nog een aantal zaken uit z'n verleden opgesomd. Die weet hij dus nog prima op te sommen. Nee, als Paulus het verleden wil vergeten dan wil Hij zeggen dat Hij niet wil teren op z'n successen. Hij wil er niet trots op zijn. Hij wil het verleden loslaten. En dat geldt niet alleen voor de goede dingen die hij heeft meegemaakt. Er zijn ook dingen minder fraai. Paulus is een vervolger geweest van de christelijke gemeente. Dat deed hij weliswaar in z'n ijver, maar met al z'n ijver sloeg hij wel de plank mis. Net zo min als hij wil stil staan bij z'n successen en daar

trots op zijn, wil hij stilstaan bij z'n missers en zich daardoor naar beneden laten zuigen. Ook het blijven staan bij je zonden brengt je niet verder. Het kan je zelfs verlammen en vruchteloos maken. Van zonden die oprecht beleden zijn, mogen we geloven dat God ze heeft weg gedaan. Zo ver het oosten is van het westen, zo ver doet Hij onze overtredingen van ons. Wie maar steeds blijft staan bij z'n allang beleden zonden doet in feite afbreuk aan Gods genade. Als God zegt dat onze zonden van ons zijn afgenomen door het offer van Christus, dan zijn ze voor God weg. Geloof dat dan ook dat ze weg zijn!

Ik denk dat we van deze manier van terugkijken wel iets van Paulus kunnen leren. Waarschijnlijk was 2020 voor velen van ons niet bepaald een succesvol jaar. Wie op een IC werkt heeft meer sterfgevallen meegemaakt dan hem of haar lief is. Wie z'n bedrijf tijdelijk heeft moeten sluiten heeft met ernstige geldzorgen te maken gehad of zit er mogelijk nog midden in. Wie corona heeft gehad heeft de eenzaamheid van een quarantaine ervaren of heeft mogelijk met blijvende klachten van vermoeidheid te maken. Wie tijdens het grote verlies van een overleden geliefde de arm om zich heen heeft gemist omdat lichamelijk contact niet past in een anderhalve-meter-samenleving heeft mogelijk nog met niet-goed-verwerkt verdriet te maken.

Ons terugkijken is aan de ene kant niet hetzelfde terugkijken als waar Paulus mee te maken heeft. Bij hem ging het om z'n successen en z'n falen. Maar toch zegt Paulus vandaag ook tegen ons dat we mogen 'vergeten'. Eigenlijk moet ik het anders zeggen. Hij zegt 'vergetend', met een 'd' erachter. Dat is een voortdurend vergeten. Ik zei net al, het is niet een letterlijk vergeten. Dat kan ook helemaal niet. Zeker niet als het om heel heftige gebeurtenissen gaat. Dat bedoelt Paulus ook niet. We kunnen niet doen alsof iets niet gebeurd is. Mooie en minder mooie gebeurtenissen draag je mee in je leven. Letterlijk vergeten kan niet, maar we kunnen wel naar voren, naar de toekomst focussen.

Je kunt je successen niet vergeten, je kunt je blunders niet vergeten en je kunt je verdrietige of heftige ervaringen ook niet vergeten. Maar hoe heftig ook, Paulus wil ons leren dat we met al ons verdriet, met al onze pijn ook vooruit mogen kijken. En dat maakt hij duidelijk met een voorbeeld. Paulus vergelijkt ons leven als christen met een hardloopwedstrijd. Zo'n hardloper is vlak voor en tijdens de wedstrijd maar op één ding geconcentreerd. Hij wil zo snel mogelijk naar die eindstreep.

Als hij op zo'n moment gaat denken aan z'n prijzenkast die herinnert aan vroegere successen dan zal hem dat eerder traag maken dan snel. De trots op z'n successen zal hem in de weg zitten.

Of als hij denkt aan die vorige keer hoe hij tijdens een wedstrijd een spierscheuring heeft opgelopen omdat hij alles uit z'n lijf probeerde te persen, dan zal hij nu niet tot het maximum durven gaan. Stel je voor dat het weer mis gaat. Op zo'n moment zit niet z'n trots maar z'n angst hem in de weg. Wie meedoet aan een wedstrijd moet het verleden vergeten en vooruit kijken naar de eindstreep.

Dat is nu precies hoe Paulus naar zichzelf kijkt. Hij wil niet blijven terugkijken, maar vooruitkijken. Want ik ben er nog niet. Ik loop nog op de renbaan van het leven. Ik moet naar de eindstreep.

Paulus zegt in vers 12 zelfs dat hij naar dat einddoel *jaagt*. En dat herhaalt hij in vs 13 nog eens: ik *jaag* naar het doel.

Wat bedoelt Paulus hier? Of moeten we eerst zeggen, wat bedoelt hij niet? Hij heeft het niet over een gejaagd leven. Alsof we altijd maar moeten blijven rennen. Ik ben die lieve geloofsgenoten wel tegengekomen. Mensen die dachten dat ze nooit ergens 'nee' tegen mochten zeggen, omdat elke taak in de kerk voor de Heer is. En tegen de Heer zeg je geen nee. Vaak gebeurt dit met de beste motieven. Je wilt God niet teleurstellen, je wilt je medemens niet teleurstellen. Maar de eerste mens waar je goed voor moet zorgen dat ben jezelf. En daarom is er niets fout aan grenzen stellen aan je activiteiten en ook tijd voor ontspanning te nemen. Ook Jezus nam tijd voor ontspanning na een drukke dag.

Ik heb ook wel anderen horen zeggen dat ze later in de hemel wel zullen uitrusten, maar nu werk ik me helemaal kapot. Maar Paulus heeft het niet over een jachtig leven. Door goed voor jezelf te zorgen eer je God. God wordt echt niet geëerd als we opbranden. Vergeet niet dat we een slecht getuigenis afgeven als we de indruk wekken dat we een God hebben die ons constant opjaagt. Ik heb wel vaker gezegd dat God geen werkster zoekt maar een bruid. God is geen slavendrijver, Hij is een Vader.

De andere kant is natuurlijk dat we God ook niet eren door de kantjes eraf te lopen en vooral druk zijn met eigen genot, maar niet met de dingen van de Here Jezus en Zijn gemeente. Een gezonde balans is daarom van belang.

Wat bedoelt Paulus dan wel als hij zegt dat hij jaagt naar het einddoel? Dat jagen, daar zit iets doelgerichts in, met al je kracht richting de eindstreep. Bij alle

beslissingen die Paulus in z'n leven neemt vraagt hij zich af "helpt mij dat om m'n doel te bereiken of staat het m'n einddoel in de weg". Dat is jagen.....Jagen heeft met gerichte keuzes te maken. Een sporter die gezond eet en bijvoorbeeld niet rookt weet dat het zijn prestaties ten goede zal komen. Zo mogen wij in ons leven ook keuzes maken en ons afvragen of de dingen waar wij onze tijd in steken bijdragen aan het bereiken van de eindstreep, of dat ze juist dat doel in de weg staan.

Maar wat is dan het doel waar Paulus naar jaagt? Vers 14 zegt het zo in de HSV vertaling: *de prijs van de roeping van God, die van boven is, in Christus Jezus*. De NBV zegt het zo: *de hemelse prijs waartoe God mij door Christus Jezus roept*. Broeders, zusters, in de hemel ligt een prijs klaar! Als we straks over de finishlijn gaan dan staat onze Heiland daar om ons met open armen op te vangen. Hij zal je welkom heten en je in je armen sluiten en dan zegt Hij: goed gedaan, goed gedaan.....

En het wonderlijke is dat je die prijs niet eens aan je eigen inspanning te danken hebt. Die prijs krijg je dankzij de Here Jezus. Wie gelooft is met Hem gestorven, begraven, opgestaan en naar de hemel gegaan. Hij betaalde de prijs en rekende af met onze vijanden. God ziet hetgeen met Christus gebeurd is, alsof het met jou gebeurd is. Je bent dood voor de zonde en levend gemaakt met Christus. En nu mag je voor eeuwig zijn waar Hij is. Dat is de prijs.

Om die prijs in ontvangst te nemen is het nodig om op de renbaan te blijven. Je ogen op het doel gericht. Gefocust blijven en je niet laten afleiden.

Broeders, zusters aan het begin van 2021 wil ik die vraag heel graag bij u neerleggen.

Hoe is dat bij jou?

Jaag je nog?

Heb je nog steeds die finishlijn voor ogen?

Of heb je jezelf door alle ongemakkelijkheden van het afgelopen jaar het zicht op de finishlijn laten wegnemen?

En nu moeten we wel even goed opletten. Het is namelijk een valkuil als je zo over 'jagen' praat dat de mensen met een nauw geweten zich gaan afvragen of ze wel genoeg jagen. Doe ik het wel goed? Doe ik wel genoeg? En blijf ik niet teveel

stilstaan bij de butsen en deuken uit het verleden? Nee, die kant wil ik niet op. Het gaat er niet om of we genoeg jagen, het gaat erom of we als het ware leven met die schitterende finishlijn voor ogen, of dat we blijven stilstaan bij het verleden.

Laten we nog eens naar dat leven van Paulus kijken. Paulus was een ijverig man. Voor z'n bekering heeft hij met grote ijver zich laten onderwijzen door z'n leermeesters. En dat wat hij leerde heeft hij toegepast in z'n leven. Hij wilde trouw zijn aan de God van Israël en dacht heilig er goed aan te doen dat hij meehielp aan de uitroeiing van elke dwaling die dat in de weg stond. Vandaar dat hij met ijver heeft geprobeerd het ontstaan van een christelijke gemeenschap tegen te gaan. Paulus was in z'n ijver krampachtig. Hij dacht door z'n ijver dichterbij God te komen. Als ik me maar strikt houdt aan die wetten die de Farizeeërs bedacht hadden, dan komt het wel goed met me. Hij dacht als het ware zelf naar de verlossing toe te kunnen leven, maar met al z'n ijver verdween de finishlijn steeds verder uit z'n vizier.

Maar toen gebeurde het wonder. Een wonder dat Paulus omschreef als: door Christus gegrepen zijn (vs. 11). Dat was een levens-veranderende gebeurtenis. Jezus zelf verscheen hem op de weg naar Damascus. Jezus opende zijn ogen voor wat hij in al z'n ijver aan het doen was. "Waarom vervolg je Mij". De christelijke gemeente vervolgen is blijkbaar hetzelfde als Jezus zelf vervolgen. Want Christus en Zijn gemeente horen onlosmakelijk bij elkaar. Hij is het Hoofd de gemeente het lichaam. Hij is de Bruidegom, de gemeente de bruid.

Paulus boog zijn knieën en kwam tot geloof. Hij werd op dat moment behouden. Hij werd verlost, vergeven. Hij ging over van het duister naar het licht. Hij ontving toen eeuwig leven. En vanaf die dag ging Paulus vol ijver het Evangelie van Jezus uitdragen.

Maar er is een groot verschil in ijver tussen zijn vroegere ijver waarmee hij de gemeente vervolgde en de ijver waarmee hij nu het Evangelie gaat uitdragen. Voorheen was Paulus radicaal, je zou hem fundamentalistisch kunnen noemen. Als het moet zal hij met geweld opkomen voor 'zijn waarheid'. Paulus moest leren dat ijver voor het Evangelie iets anders is. Paulus is gegrepen door Christus. Hij heeft zijn vergeving, zijn genade leren kennen. En die onvoorwaardelijke liefde heeft Hem in vuur en vlam gezet. Die liefde dringt hem omdat hij tot het besef is gekomen dat Eén voor allen is gestorven (2 Kor. 5:14). En met enthousiasme is hij gaan uitdragen

wat hij zelf ontdekt heeft. Niet mensen met geweld dwingen om 'zijn waarheid' te omarmen, maar mensen met koorden van liefde trekken. Dezelfde liefde en vergeving die hij ontvangen heeft wil hij uitdelen. Daarop wil hij gefocust zijn. Meedoen aan de grote verlossingsactie van een verloren wereld. Daar is hij op gericht. Hij weet dat hij verlossing ontvangen heeft en hij weet dat die verlossing er pas ten volle zal zijn als hij bij de eindstreep is. Zo ziet het leven voor een christen in een gebroken wereld eruit. Je bent verlost, nu al, maar je leeft naar de volledige verlossing toe. Je bent een nieuwe schepping door Gods Geest, maar je leeft naar de verlossing van je gebrekkige lichaam toe. Daar jaag je naar. En je ijver is niet langer fanatiek, maar wordt gedreven door liefde voor de Here Jezus. Het is niet langer een leven naar de verlossing toe maar een leven vanuit de verlossing. Je leeft niet krampachtig naar de bevrijding toe, maar je mag als bevrijd mens de renbaan betreden met je ogen gericht op de finish. Het oude hoeft geen invloed meer te hebben. Want je kijkt vooruit!

Broeders, zusters, op deze nieuwjaarsmorgen wil ik jullie graag dit voorbeeld van Paulus voorhouden. Zo doet Paulus het zelf ook. Hij zegt in vs. 17: wees mijn navolgers. Volg mijn voorbeeld. Maar hij zegt er ook wat bij. Hij zegt, doe dat met elkaar! Samen. En help elkaar daarbij.

We hebben als gemeente en als samenleving geen makkelijk jaar achter de rug. En daar kun je heel lang bij blijven stilstaan. Paulus leert ons vanmorgen te vergeten. Niet letterlijk, dat kan niet. Maar het hoeft ons leven niet te bepalen. We mogen vooruit kijken. We zijn samen onderweg naar een geweldige toekomst. En we mogen vroegere gebeurtenissen het zicht op de finishlijn niet laten weghalen omdat de maatregelen die noodgedwongen genomen zijn door de overheid ons belemmeren in het dienen van God.

Het dienen van God moet doorgaan. En dat moeten we samen doen. Daarbij kan niemand gemist worden. Paulus werd enthousiast, toen hij zich bewust werd hoe groot Jezus' liefde voor hem was. Hij veranderde zijn doel. Mag ik u vragen om ook in 2021 dat doel voor ogen te houden. Samen met elkaar: samen in de naam van Jezus! AMEN

December 2020
G.P. Hartkamp
Wapenveld